

АРХІТЕКТУРА І МІСТОБУДУВАННЯ, ДИЗАЙН І ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

УДК 7.071

АНРІ МАТІСС І ЙОГО ВПЛИВ НА МИСТЕЦТВО XX СТОЛІТТЯ

Афоніна Є. Д.¹, студ., Малиновська Т. С.², ст. викл.

ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Українського державного університету наук і технологій

¹ 23081arc.afonina@365.pdaba.edu.ua, ² malynovska.tetiana@365.pdaba.edu.ua

Постановка проблеми. Анрі Матісс, видатний французький художник та засновник мистецького руху «фовізм», здійснив значний вплив на розвиток сучасного мистецтва. Питання щодо аспектів цього руху та його прояви в сучасному мистецтві залишається актуальним і потребує подальшого аналізу.

Мета дослідження. Визначити вплив творчості Анрі Матісса на сучасне мистецтво, як засновника фовізму, дослідити його внесок та вплив його творчості на сучасні авангардистські напрямки сучасного мистецтва.

Результати дослідження. Творчість Матісса з'явилася в період значних змін у світі мистецтва, коли художники прагнули звільнитися від обмежень традиційного академічного живопису і досліджувати нові форми самовираження. Кінець XIX і початок XX століть були позначені швидким технологічним прогресом, політичними потрясіннями і соціальними змінами. Ці фактори, а також знайомство Матісса з незахідними формами мистецтва, зокрема африканським та ісламським мистецтвом, суттєво вплинули на його підхід до мистецтва [1].

Анрі Матісс був одним із засновників течії сучасного мистецтва під назвою фовізм, що став першим авангардним рухом XX століття, який відійшов від імпресіонізму та традиційних методів сприйняття, відкривши шлях до абстракціонізму та експресіонізму. **Фовізм** (фр. *les Fauves* – «дикі») це стиль групи французьких художників початку XX століття, чії роботи були швидше зосереджені на мальовничості, декоративності та насиченості кольорів, аніж на зображальних чи реалістичних аспектах, як у французькому варіанті імпресіонізму [1].

Окрім Матісса, серед інших відомих фовістів – Андре Дерен, Рауль Дюфі та Кіс ван Донген [1]. Багато характерних рис фовізму були вперше декларативно представлені у картині Матісса «Розкіш, спокій і насолода», яку він написав влітку 1904 року [2].

Характерні риси картин А. Матісса. Використання сильних, яскравих кольорів, вигнутих ліній і плавних форм, що надають роботі динаміки та експресії.

Крім того, Матісс із задоволенням досліджував у своїх картинах зв'язок між простором і формою, створюючи композиції, які підкреслювали глибину та тривимірність. Його роботи також відзначаються великою увагою до деталей і техніки, такими як ретельний вибір кольорів і здатність контролювати світло і тінь. Одні з найвидатніших картин Матісса: «Танець» (1910), «Жінка в капелюсі» (1905), «Червона кімната» (1908), «Радість життя» (1905–1906) [3].

Особливості скульптури А. Матісса. Скульптури Анрі Матісса вважаються м'якими, плавними та елегантними. Йому подобалося досліджувати людську форму та виражальні можливості скульптури, створюючи твори, які були одночасно реалістичними та абстрактними. Його найвідоміші скульптури «La Danse» і «La Musique», виготовлені з бронзи та виставлені в музеї Матісса в Ніцці, Франція.

Паперові роботи в техніці «cut-outs» (паперових вирізок). Роботи у техніці «cut-outs», які поєднували техніку вирізання з живописом і малюнком. Аплікації Матісса виставлялися в музеях по всьому світу.

Найвідоміші роботи А. Матісса.

1. «Танець» (1909–1910). Ця робота є типовим зразком фовістського стилю Матісса, що характеризується яскравими кольорами та плавними формами.

2. «Фортепіано» (1924). Ця робота відома своїм поєднанням яскравих кольорів і плавних форм, а також увагою до деталей і техніки.

3. «Равлик» (1953). Ця робота є прикладом того, як Матісс досліджував абстракцію у своїх пізніх роботах.

4. «Жінка в капелюсі» (1905). Для цієї картини характерні сміливі, ненатуралістичні кольори, що є ознакою фовізму.

5. «Радість життя» (1906). Тут Матісс навмисне відходить від анатомічної точності – форми м'які, простір спрощений, а кольори яскраві та умовні [3].

Вплив на творчість сучасних художників. Стиль А. Матісса, надихнув багатьох митців того періоду. Його послідовниками стали британський художник Девід Хокні, якого часто порівнюють із Матіссом, Елсворт Келлі відомий своїм абстрактним живописом та геометричними композиціями, Бріджит Райлі, що демонструє вплив французького майстра у дослідженні простору та форми, Френк Стелла, спираючись на фовізм та абстрактний експресіонізм, працював із насиченими кольорами та чіткими геометричними структурами, Михайло Демцю, український художник, подібно до Матісса, застосовує яскраві кольори для створення композицій із глибоким просторовим ефектом [2].

Таким чином, творчість Матісса продовжує впливати на розвиток мистецтва, формуючи нові візуальні тенденції.

Висновки. Анрі Матісс є одним із художників XX століття, чий вплив залишається відчутним у сучасному мистецтві. Вплив творів А. Матісса простежується в роботах митців, які експериментують з кольором, формою та композицією, прагнучи передати емоції та настрої через візуальні засоби, а саме:

- використання кольору та форми: застосуванням яскравих, насичених кольорів та спрощених форм, що стало основою для фовізму, впливаючи на подальший розвиток абстрактного мистецтва та експресіонізму;

- техніка паперових вирізок: техніка «cut-outs», композиції з кольорового паперу, що відкрила нові можливості для абстрактного вираження та вплинула на розвиток колажу в сучасному мистецтві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Новий зміст у традиційній мистецькій формі (фовізм, кубізм, експресіонізм, супрематизм). Культурологія [Електронний ресурс]. URL: http://megalib.com.ua/content/7945/Novii_zmist_y_tradiciinii_misteckii_formi_fovizm_kybizm_ekspresionizm_symprematizm.html

2. Life and work : Who was the French artist Henri Matisse? [Електронний ресурс]. URL: <https://www.p55.art/en/blogs/p55-magazine/life-and-work-who-was-the-french-artist-henri-matisse>

3. Katrin Dillkofer. Henri Matisse und das ikonische Bildverständnis. Die Wiederentdeckung der Ästhetik des östlichen Bildes in der Moderne. Dissertation zur Erlangung des Doktors der Philosophie [Електронний ресурс]. URL: https://opus4.kobv.de/opus4-udk/frontdoor/deliver/index/docId/827/file/dillkofer_katrin.pdf